

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗ
ΣΧΟΛΗ JEANNE D'ARC

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΤΗΝ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο ονειροπαρμένος Δον Κιχώτης

Σε ένα χωριό της ισπανικής επαρχίας Μάντσα ζούσε εδώ και πολλά χρόνια ένας άρχοντας φτωχός σε χρήμα αλλά πλούσιος σε φαντασία. Τον έλεγαν Αλόνσο Κιχάδα. Έμενε σε ένα μέτριο σπίτι μαζί με την ανιψιά του, ένα φρόνιμο και μυαλωμένο κορίτσι που δεν είχε κλείσει ακόμα τα είκοσι, με μια γριά οικονόμο κι έναν υπηρέτη που εκτελούσε χρέη σταβλίτη. Δεν κουραζόταν, βέβαια, και πολύ, γιατί ο αφέντης του είχε ένα και μοναδικό άλογο κι αυτό γέρικο, κοκαλιάρικο και εξαθλιωμένο.

Ο άρχοντάς μας ήταν γύρω στα πενήντα, ψηλός κι αδύνατος στο σώμα και ξερακιανός στο πρόσωπο. Στα νιάτα του πήγαινε συχνά για κυνήγι, έπαιζε ζάρια με τον κουρέα του χωριού, που εκτελούσε και χρέη γιατρού, συζητούσε φιλοσοφία με τον παπά και τις ελεύθερες ώρες του το έριχνε στο διάβασμα. Το μεγάλο του πάθος ήταν τα βιβλία, και μάλιστα τα ιπποτικά μυθιστορήματα που μιλούσαν για απίστευτα κατορθώματα παλιών και φημισμένων ιπποτών. Γέμιζε μια ολόκληρη βιβλιοθήκη με τέτοια βιβλία και, για να τα αγοράσει, έφτασε να ξεπουλήσει κάποια χωράφια που είχε.

Κλεινόταν λοιπόν στην κάμαρά του και διάβαζε από το ξημέρωμα ως το βράδυ κι από το βράδυ ως το πρωί τέτοιες φανταστικές ιστορίες με μάχες, μονομαχίες, θυελλώδεις έρωτες, μάγια κι άλλες τέτοιες φανταστικές υπερβολές, ώσπου στο τέλος πίστεψε πως ό,τι διάβαζε ήταν αληθινό. Κατάκτησε, μάλιστα, να τους βλέπει μπροστά του και να θεωρεί ότι ο ίδιος ήταν ένας από αυτούς.

Έτσι, έχασε εντελώς τα λογικά του και κυριεύτηκε από την έμμονη ιδέα να γίνει κι αυτός ιππότης. Θα περιόδευε τον κόσμο καβάλα πάνω σε ένα άλογο φορώντας την πανοπλία του και θα αναζητούσε περιπέτειες, όπως οι παλιοί περιπλανώμενοι ιππότες. Θα πολεμούσε γίγαντες και μάγους, θα έβαζε σε κίνδυνο τη ζωή του για να σώσει τους αδύναμους και κατατρεγμένους, κι έτσι θα αποκτούσε μεγάλη δόξα και αιώνια φήμη. Όλος ο κόσμος θα μιλούσε για τα κατορθώματα και την παλικαριά του!

Του χρειάζονταν όμως άρματα και ένα άλογο. Δεν άργησε να τα βρει και τα δυο. Ξέθαψε την ξεχασμένη και αραχνιασμένη πανοπλία των προγόνων του από την αποθήκη. Έπλυνε κι έτριψε τα κομμάτια της και τα επισκεύασε όσο καλύτερα μπορούσε. Της έλειπε όμως το σπουδαιότερο: μια περικεφαλαία με μάσκα. Κάθισε λοιπόν κι έφτιαξε μόνος του μια μάσκα από χαρτόνι και σιδερένια ελάσματα, που την προσάρμοσε όσο καλύτερα σε ένα σκουριασμένο κράνος.

Ύστερα πήγε να εξετάσει το αλόγό του. Ήταν εξαθλιωμένο και γέρικο, μα του άρχοντά μας του φάνηκε αντίστοιχο του Βουκεφάλα που είχε ο Μέγας Αλέξανδρος. Έπρεπε όμως να του δώσει κάποιο όνομα, γιατί τα άλογα των ιπποτών είχαν όνομα, και μάλιστα επιβλητικό και φανταχτερό.

Τέσσερις μέρες παιδευόταν να βρει το κατάλληλο όνομα και τελικά τα κατάφερε. Θα το έλεγε Ροσινάντη!

Αφού είχε όνομα το άλογό του, έπρεπε να βρει ένα και για τον εαυτό του. Οκτώ μέρες το σκεφτόταν και τελικά κατέληξε στο Δον Κιχώτης, αλλά του φάνηκε λίγο για έναν περιπλανώμενο ιππότη που το όνομά του θα ακουγόταν σε όλη την οικουμένη. Έτσι, πρόσθεσε και το όνομα της επαρχίας του. Θα λεγόταν Δον Κιχώτης ντε λα Μάντσα. «Από σήμερα θα ονομάζομαι Δον Κιχώτης ντε λα Μάντσα» είπε στην οικονόμο του, που τον κοιτούσε σαστισμένη. «Πρόσεξε να μην το ξεχάσεις!».

Για να είναι όμως πραγματικός ιππότης, σαν αυτούς των μυθιστορημάτων, έπρεπε να βρει και μια αρχοντοπούλα, που θα την αγαπούσε και θα ορκιζόταν στο όνομά της πριν από κάθε του κατόρθωμα. Γιατί όλοι οι ιππότες πολεμούσαν το άδικο «στο όνομα του Θεού, της τιμής και της κυράς τους». Αλλά ποια θα γινόταν η κυρά του, αφού στο χωριό του δεν υπήρχαν αρχοντοπούλες και πυργοδέσποινες;

Μια βδομάδα παιδευόταν να βρει την κατάλληλη και τελικά τη βρήκε. Ήταν μια όμορφη χωριατοπούλα από το Τομπόζο, που την αγαπούσε από καιρό χωρίς να ξέρει εκείνη τίποτε. Την έλεγαν Αλδόνζα Λορέντσο, αλλά ο Δον Κιχώτης την ονόμασε Δουλτσινέα του Τομπόζο, κι έγινε η δέσποινα των λογισμών του.

(Μιγκέλ ντε Θερβάντες, *Δον Κιχώτης*, διασκευή)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

---

1. Κυκλώνω το σωστό. (7 μονάδες)

- Πού θα μπορούσες να διαβάσεις αυτό το κείμενο;

α) σε ένα λογοτεχνικό βιβλίο   β) σε μια εφημερίδα   γ) σε ένα ιστορικό βιβλίο

- Ο τίτλος «Δον» που αποδίδεται στον Αλόνσο Κιχάδα δηλώνει:

α) καταγωγή   β) τίτλο ευγενείας   γ) ψευδώνυμο

- Ο Δον Κιχώτης ήταν:

α) φτωχός   β) εύπορος   γ) ευκατάστατος

- Η μεγάλη του αγάπη ήταν:

α) οι φιλοσοφικές συζητήσεις   β) το κυνήγι   γ) τα ιπποτικά μυθιστορήματα

- Οι ιστορίες που διάβαζε ο Δον Κιχώτης ήταν:

α) πραγματικές   β) αποκύημα της φαντασίας του   γ) και τα δύο

- Ποιο ήταν το όνομα της αγαπημένης του Δον Κιχώτη:

α) Αλδόνζα Λορέντσο   β) Δουλτσινέα του Τομπόζο   γ) και τα δύο

- Τι σχήμα λόγου είναι η φράση «έχασε εντελώς τα λογικά του»;

α) κυριολεξία   β) παρομοίωση   γ) μεταφορά

2. Απαντώ σύντομα στις ερωτήσεις του κειμένου. (6 μονάδες)

Με ποιους συγκατοικούσε ο Δον Κιχώτης;

Ποια έμμομη ιδέα κυρίευσε τον Δον Κιχώτη;

Γιατί ο Δον Κιχώτης έπρεπε να βρει τη δέσποινα των λογισμών του;

---

3. Βρίσκω πληροφορίες από το κείμενο και χαρακτηρίζω (εμφάνιση / ενδιαφέροντα / χαρακτήρας) τον Δον Κιχώτη. (8 μονάδες)

---

4. Κυκλώνω τη συνώνυμη που ταιριάζει καλύτερα για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου. (6 μονάδες)

Ξερακιανός στο πρόσωπο: α) κοκαλιάρης   β) ξεραμένος   γ) ηλικιωμένος

Θυελλώδεις έρωτες: α) θλιβεροί   β) ταραχώδεις   γ) κακότυχοι

Επιβλητικό όνομα: α) μεγαλειώδες   β) τρομακτικό   γ) πολύπλοκο

5. Ξαναγράφω τις προτάσεις αντικαθιστώντας τις μαυρισμένες λέξεις με αντώνυμές τους. (5 μονάδες)

Μια βδομάδα παιδευόταν να βρει την **κατάλληλη** κοπέλα.

Το άλογό του ήταν **εξαθλιωμένο** και **γέρικο**.

Έμνε σε ένα μέτριο σπίτι μαζί με την ανιψιά του, ένα **φρόνιμο** και **μυαλωμένο** κορίτσι.

---

6. Μετατρέπω την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και το αντίστροφο. (4 μονάδες)

- ✓ Κυριεύτηκε από μια έμμονη ιδέα. _____
- ✓ Ο Δον Κιχώτης ξεπούλησε κάποια χωράφια. _____

7. Βρίσκω και γράφω μία δευτερεύουσα πρόταση από το απόσπασμα, που να δηλώνει: (6 μονάδες)

- Αιτία: _____
- Σκοπό: _____
- Επιθυμία: _____

8. Σχηματίζω τις μετοχές παθητικής φωνής των παρακάτω ρημάτων. (6 μονάδες)

ξεπουλώ		βλέπω	
φροντίζω		πετυχαίνω	
κρύβω		μεθώ	

9. Μετατρέπω την απλή πρόταση σε επαυξημένη και το αντίστροφο. (6 μονάδες)

Ο Δον Κιχώτης χρειαζόταν ένα άλογο.

Ο Δον Κιχώτης ξέθαψε την ξεχασμένη και αραχνιασμένη πανοπλία των προγόνων του από την αποθήκη.

---

10. Αναγνωρίζω συντακτικά τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις των προτάσεων. (6 μονάδες)

- Διάβαζε από το ξημέρωμα ως το βράδυ. → _____
- Του χρειαζόνταν όμως άρματα κι ένα άλογο. → _____
- Η χωριατοπούλα έγινε η δέσποινα των λογισμών του. → _____

11. Συμπληρώνω τα κενά των προτάσεων με τα ρήματα των παρενθέσεων στον Αόριστο στον σωστό τύπο. (10 μονάδες)

- Κανείς δεν ήξερε να μας πει τι _____ (συμβαίνω).
- Οι ύποπτοι _____ (προσάγομαι) στον ανακριτή.

- Η δικηγόρος μου _____ (λέω) : « _____ (καταβάλλω, α'ενικό πρόσωπο) τα χρήματα στην τράπεζα. ».
- Η αστυνομία _____ (διεξάγω) έρευνα για τον εντοπισμό του δράστη.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Αν ήσουν ένας σύγχρονος Δον Κιχώτης, τι όνειρα θα έκανες για έναν καλύτερο κόσμο; (100-150 λέξεις) (30 μονάδες)
